SEJEM AMBIENT&LES 2026 – Obsejemski program

Petek, 6. november 2026 od 10.00 do 18.00

Gradnja z lesom (ZAPS in GR)

Strokovni dogodek **Gradnja z lesom** bo v okviru sejma Ambient in Les povezal arhitekte, projektante, podjetja in javne naročnike ter skozi konkretne projekte in strokovne predstavitve odprl vprašanje, kako lahko les pomembneje prispeva k sodobni, kakovostni in trajnostni gradnji.

Dopoldanski program bo namenjen predstavitvi aktualnih projektov, pri katerih arhitektura in lesena gradnja nastopata kot povezana odgovora na sodobne prostorske in okoljske izzive. Predstavljeni bodo primeri različnih tipologij in pristopov, od javnih objektov do rekonstrukcij in nadgradenj obstoječih stavb. V strokovnem delu bo posebna pozornost namenjena **uporabi lesa pri rekonstrukcijah**, metodologiji za izračun deleža lesa v stavbah ter izkušnjam pri načrtovanju lesenih vzgojno-izobraževalnih objektov. Program bo tako povezal arhitekturno prakso z aktualnimi strokovnimi in sistemskimi vprašanji ter ponudil prostor za izmenjavo izkušenj med projektanti, izvajalci in naročniki.

Poseben poudarek dogodka bo predstavljalo predavanje **Oskarja Noreliusa**, arhitekta in partnerja švedskega biroja White Arkitekter. Skozi projekte, kot sta **Sara Cultural Centre** v Skellefteåju in **Stockholm Wood City**, bo predstavil izkušnje skandinavske arhitekturne prakse pri razvoju velikih lesenih objektov in urbanih območij. Predavanje bo slovenski strokovni javnosti ponudilo vpogled v širši mednarodni kontekst ter odprlo vprašanja o prihodnosti gradnje, podnebnih spremembah, rabi virov in možnostih lesa kot enega ključnih materialov trajnostne arhitekture.

Dogodek tako ne bo namenjen le predstavitvi lesa kot gradbenega materiala, temveč predvsem **razpravi o tem, kako lahko arhitektura, tehnologija, industrija in javni sektor skupaj razvijajo kakovostnejše in bolj trajnostne načine gradnje**.

Dogodek bo štel za kreditne točke: Gradnja z lesom / 3 KT / Sklop B – teorija in referenčna praksa

10:00 – 12:30

Predstavitve primerov (arhitektura + podjetja)

- **Kopališče Vevče**
  Gužič Trplan arhitekti

  avtorja: Mojca Gužič Trplan, univ. dipl. inž. arh., Gregor Trplan, univ. dipl. inž. arh.
  sodelavci: Anže Čuden, mag. inž. arh., Marko Brvar, mag. inž. arh.
  Vodja projektiranja: Gregor Trplan, univ. dipl. inž. arh.
  Naročnik: Mestna občina Ljubljana

Kopališče Vevče presega zgolj revitalizacijo prostora – postaja premišljen prostor za dobro počutje, stik z naravo in skupnost. Pomembna odlika projekta je doslednost arhitekturne zasnove na vseh ravneh. Projekt je prejel Zlati svinčnik za dolično realizacijo 2026.

Projekt ustvarja izjemno prostorsko izkušnjo na stičišču degradiranega industrijskega tkiva in zelenega obrežnega prostora. Lokacije ne preglasi, temveč poveže njene različne značaje v premišljeno celoto. Pot obiskovalca od vhodnega trga in kavarne prek recepcije, garderob in bazenov do zelenega platoja ob reki oblikuje niz atmosfer, v katerih se prepletajo svetloba, les, zvoki in pogledi v zelenje. Poetičnost dopolnjuje izjemna izvedbena doslednost – od konstrukcije iz križno lepljenega lesa in betonskih jeder do urbanega parterja in najfinejših detajlov notranje opreme.

- **Palača Cukrarna – BAZA**
  Scapelab In

  Avtorji: Scapelab In: Marko Studen, univ. dipl. inž. arh., Boris Matić, mag. inž. arh.,
  Jernej Šipoš, univ. dipl. inž. arh.
  Sodelavci: Aleksandra Rakinić Vidmar, mag. inž. arh., Anna Kravcova, mag. inž. arh., Blaž Lozej, G. C. A. BIM, Jure Ule, mag. inž. arh., Anja Bagon, mag. inž. arh., Tine Robič, abs. arh.
  Vodja projektiranja: Jernej Šipoš, univ. dipl. inž. arh.
  Naročnik: Mestna občina Ljubljana

Projekt je prejel Zlati svinčnik za dolično realizacijo 2026. Komisija je projekt prepoznala kot arhitekturo, ki spoštuje preteklost, ustvarja prostor za skupnost in optimistično zre v prihodnost.

S premišljenim arhitekturnim pristopom so prostori nekdanje palače Cukrarne preoblikovani v navdihujoče okolje za mlade. Zgodovinske plasti niso zgolj ohranjene kot kontrast novemu, temveč se z novimi posegi prepletajo v harmonično in avtentično arhitekturno govorico.

Raznoliki ambienti, stekleno stavbno pohištvo in ohranjeni stropni tramovi ustvarjajo občutek povezanosti, medtem ko fleksibilna zasnova omogoča sobivanje različnih dejavnosti in uporabnikov. Posebna odlika projekta je natančna in kreativna obravnava detajlov, v katerih se prepletajo materiali, teksture in elementi različnih časovnih obdobij.

- **CENTER ZA SEMENARSTVO, DREVESNIČARSTVO IN VARSTVO GOZDOV**
  Elementarna

Vodja projektiranja: Edvard Mandić, univ. dipl. inž. arh.

Avtorji: Matevž Zalar, univ. dipl. inž. arh., Ambrož Bartol, mag. inž. arh., Dominik Košak, mag. inž. arh., Miha Munda, mag. inž. arh., Rok Staudacher, mag. inž. arh.

Sodelavci: Edvard Mandić, univ. dipl. inž. arh., Liza Privšek, mag. inž. arh.

Nova laboratorijska stavba Gozdarskega inštituta Slovenije je umeščena v občutljivo krajino Rožnika, v neposredno bližino spomeniško zaščitene Ravnikarjeve arhitekture. Zadržan volumen z ritmično členjeno leseno fasado in globokimi napušči vzpostavlja spoštljiv odnos do naravnega in grajenega okolja. Kljub visokotehnološki laboratorijski funkciji stavba ohranja stik z naravo, lesena konstrukcija in prilagodljiva organizacija prostorov pa omogočata dolgoročno uporabnost in trajnost. Konstrukcija temelji na dveh armiranobetonskih jedrih, njen preostali del in nosilna fasada pa sta lesena. **Projekt je bil nominiran za Zlati svinčnik za odlično realizacijo 2026.**

12:30–14:45

Strokovni program (DL)

1. **Uvodni nagovor** – DS, GD *5 min*

2. **Rekonstrukcije in nadgradnje objektov z uporabo lesa – predstavitev praktičnih primerov** – Maruša Zorec, ARREA
- Center starejših KO-RA (Maruša Zorec, ARREA), Ravne na Koroškem
- Zavod za gluhe in naglušne Ljubljana (ARREA, EUTRIP)

*2*15 min za predstavitev + 2*5 min vprašanja = 40 min*

Zaključek: dobrobiti uporabe lesa pri rekonstrukcijah projektov

3. **Predstavitev metodologije za izračun deleža lesa v stavbah, praktični napotki na podlagi pregleda prvih obrazcev in podatkov** – dr. Jure Kotnik, DL
   Morda vključimo še arhitekte, ki so to izpolnjevali?
   20 min predstavitev + 10 min praktični napotki + 10 min vprašanja= 40 min

Zaključek: predstavitev stanja uporabe metodologije, predlogi za izboljšave

4. **Primeri lesenih vzgojno-izobraževalnih objektov** – Mojca Gregorski

*3 * 15 min za predstavitev + 3*5 min za vprašanja = 1h*

5. **Zaključki dogodka** z napovednikom aktivnosti DL do konca leta 2026

5 min

Ciljna publika: arhitekti, projektanti, podjetja, javni naročniki

15:00–16:00 | Gostujoči govor

Oskar Norelius sodi med mednarodno uveljavljene arhitekte, ki premikajo meje sodobne lesene gradnje. Kot vodilni arhitekt kulturnega centra Sara na Švedskem, enega najvišjih lesenih objektov na svetu, lahko predstavi konkretne primere povezovanja arhitekture.

16:15-18:00

PREDVEČER MEDNARODNEGA DNE BIVANJA Z LESOM®

Mednarodni DAN BIVANJA Z LESOM® (7. november) je pobuda SLOWOODLIFE®, ki želi les postaviti v širši kontekst arhitekture, doma, zdravja, oblikovanja, turizma, narave, novih tehnologij in kakovosti življenja. Zato vidimo sejem Ambient & les kot naravno okolje za vsebinsko povezovanje pobude s strokovno in širšo javnostjo.

OSREDNJI DOGODEK

KAKO BOMO BIVALI Z LESOM?

Od doma in interierja do turizma, javnega prostora in novih tehnologij

80-minutni moderirani pogovor, v katerem bi skozi različne poglede odprli vprašanje, kako se vloga lesa spreminja – od tradicionalnega gradbenega materiala do enega ključnih elementov kakovostnega, zdravega in trajnostnega življenjskega okolja.

Pogovor ne bi bil zasnovan kot klasična strokovna razprava o leseni gradnji, temveč kot povezovanje arhitekture, oblikovanja, tehnologije, turizma in kulture bivanja.

Predlagana časovnica

16.15| Uvod

Kratka predstavitev pobude Mednarodni DAN BIVANJA Z LESOM® ter izhodiščnega vprašanja večera: **kaj danes pomeni bivati z lesom in kakšno vlogo lahko les odigra pri oblikovanju kakovostnejšega življenjskega okolja prihodnosti?**

16.30-17.15 | Moderirani pogovor

Pogovor bi skozi različne perspektive sogovornikov povezoval štiri vsebinske sklope:

- **Človek in prostor** – kako se spreminjajo naše potrebe, pričakovanja in razumevanje kakovostnega bivanja;
- **Les danes** – kaj nam sodobna lesena gradnja, arhitektura, oblikovanje in raziskave omogočajo že danes;
- **Od objekta do izkušnje** – kako les vpliva na dom, javni prostor, interier, turizem in naše doživljanje prostora;
- **Pogled naprej** – kako bodo tehnologija, digitalizacija, novi konstrukcijski sistemi in trajnostne zahteve spreminjali način, kako bomo z lesom načrtovali, gradili in bivali v prihodnosti.

Pogovor bi bil zastavljen dinamično, z medsebojnim odzivanjem sogovornikov in brez ločenih individualnih predstavitev.

17.15–17.25| Pogovor z občinstvom

Vprašanja obiskovalcev in odzivi sogovornikov.

17.25–17.35 | Zaključni krog

Vsak sogovornik bi v kratki zaključni misli odgovoril na skupno vprašanje:

Kaj bi si želeli, da bi čez deset let pomenilo »bivati z lesom«?

17.35–17.40 | Zaključek

Povezava dogodka z Mednarodnim DNEVOM BIVANJA Z LESOM® 7. novembra ter povabilo k nadaljevanju pogovora ob druženju.

Po 17.40

Pogostitev in neformalno druženje gostov, partnerjev in obiskovalcev.

SPREMLJEVALNA RAZSTAVA: 7 OBRAZOV BIVANJA Z LESOM

Ob dogodku predlagamo postavitev **sedmih vsebinskih panojev**, ki bi obiskovalcem na razumljiv in vizualno privlačen način pokazali širino sodobne uporabe lesa.

Les bi predstavili skozi različne segmente našega bivalnega okolja:

1. DOM

Kako želimo živeti?
Sodobna lesena individualna hiša.

2. SKUPNOST

V kakšnih prostorih želimo odraščati, delati in se srečevati?
Vrtci, šole, kulturni in drugi javni objekti.

3. TURIZEM

Kako želimo doživljati prostor?
Hoteli, turistične nastanitve, retreati in druge oblike bivanja v stiku z naravo.

4. INTERIER

Kaj prostor naredi prijeten za človeka?
Les v notranji opremi, pohištvu, akustiki in oblikovanju prostora.

5. MESTO IN KRAJINA

Ali lahko les postane pomemben del javnega prostora?
Mostovi, paviljoni, urbana oprema, drevesne hiše in druge prostorske intervencije.

6. PRENOVA

Ali moramo vedno graditi na novo?
Les pri nadzidavah, dozidavah in prenovah obstoječih stavb.

7. PRIHODNOST

Kako bomo z lesom gradili jutri?
Digitalizacija, modularnost, nove tehnologije, umetna inteligenca in sodobni proizvodni procesi.

Na vsakem panoju bi bil ob predstavljenem projektu dodan tudi kratek tehnični podatek o načinu gradnje oziroma uporabljeni leseni konstrukciji – panelna, skeletna, CLT, lepljen les, hibridna konstrukcija ipd. Tako bi razstava združila **navdih, konkretne primere in strokovno informacijo**.

Organizator: SLOWOOD + FAKULTETA ZA DESIGN

od 17:40

Pogostitev in neformalno druženje gostov, partnerjev in obiskovalcev